

Beleidsplan SOCIALE VEILIGHEID

Basisschool Stelaertshoeve

Bestandslocatie	Directie\kwaliteitszorg\beleid & plannen\sociale veiligheid		
naam		versie	datum
Frank Storm	Eerste versie	1.0	17719
Frank Storm	Versie 2 t.b.v. overleg CSV (Lilian)	2.0	180520
Frank Storm		3.0	180529

1 | Inleiding

Dit beleidsplan is een integraal beleidsplan voor sociale veiligheid. Dit wil zeggen dat het beleidsplan zich richt op alle vormen van agressie, geweld, seksuele intimidatie, discriminatie, racisme en pesten, die binnen of in de directe omgeving van de school kunnen voorkomen.

Visie

De visie op veiligheid is het uitgangspunt voor beleid. We streven naar een leef- en leerklimaat waarin het personeel en de leerlingen zich veilig voelen en zich positief verbonden voelen met de school. Een positieve sociale binding met onze school vormt een belangrijke voorwaarde voor een zo optimaal mogelijk werkklimaat voor het personeel en leerklimaat voor onze leerlingen.

In de visie gaat het om de volgende vier aspecten:

1. Sociale veiligheid is noodzakelijk zodat leerlingen en personeel zich optimaal kunnen ontwikkelen en functioneren;
2. Sociale veiligheid is een onderdeel van de pedagogische taak van de school, en betekent het geven van positieve aandacht aan elke leerling, en het tijdig en gepast ingrijpen bij grensoverschrijdend gedrag. Dit past ook bij de taak van Tangent in haar rol als werkgever;
3. Sociale veiligheid wordt bewerkstelligd door het juiste gedrag van personeel, leerlingen en ouders; de school geeft normen en regels voor dat gedrag;
4. Sociale veiligheid wordt in stand gehouden door een juiste balans tussen het voorkomen van onveiligheid (preventief aspect) en het adequaat corrigeren van gedrag dat onveiligheid teweegbrengt.

Doel

Ons sociaal veiligheidsbeleid heeft als doel alle vormen van agressie, geweld, seksuele intimidatie, discriminatie, racisme en pesten binnen of in de directe omgeving van de school te voorkomen en daar waar zich incidenten voordoen adequate maatregelen te treffen om verdere escalatie te voorkomen.

De wettelijke verplichtingen

Bij het ontwikkelen van onze visie op het terrein van sociale schoolveiligheid hebben we rekening gehouden met de gewijzigde Arbeidsomstandighedenwet en de Kwaliteitswet. Wij willen in elk geval voldoen aan de wettelijke verplichtingen.

Schoolbesturen zijn sinds 1 augustus 2015 bij wet verplicht tot:

- ❖ het voeren van sociaal veiligheidsbeleid;
- ❖ het beleggen van de volgende taken bij een persoon: coördineren van het beleid ten aanzien van pesten en fungeren als aanspreekpunt in het kader van pesten;
- ❖ de monitoring van de sociale veiligheid van leerlingen, zodanig dat het een actueel en representatief beeld geeft. Hieronder valt ook het welbevinden van leerlingen.

Onderdeel van het totale schoolbeleid

Ons veiligheidsbeleid betreft geen losstaande aanpak, maar is een integraal onderdeel van ons totale schoolbeleid passend binnen het beleid van Tangent.

In het voorjaar 2016 heeft een collega (Lilian Mikkers) een cursus (in Tangent verband) gevolgd en zij zal de taak van coördinator sociale veiligheid op school gaan invullen. Dit zal gebeuren in nauwe samenspraak met de reeds aanwezige Interne Vertrouwenscontactpersonen (Vivienne Spaargaren en Lilian Mikkers).

Planmatige aanpak

Volgens artikel 12 van de Arbeidsomstandighedenwet werken werkgevers en werknemers bij de uitvoering van het beleid samen. Ons bestuur, de schoolleiding en het personeel zijn samen verantwoordelijk voor de uitvoering van ons beleid met betrekking tot sociale veiligheid. Het bestuur zorgt in de eerste plaats voor het opzetten van algemeen beleid voor de hele organisatie en voor een adequate overlegstructuur. De schoolleiding en het personeel zorgen voor de uitvoering van het beleid.

Dit eerste beleidsplan sociale veiligheid van de school is voornamelijk tot stand gekomen op basis van de reeds aanwezige elementen. In de komende jaren zal, in samenspraak met het schoolbestuur, collega scholen en onder invloed van maatschappelijke ontwikkelingen, dit beleid verder vormgegeven worden.

2 | Elementen van sociale veiligheid

In het algemeen worden drie belangrijke elementen van de sociale veiligheid onderscheiden: **Inzicht**, **Preventie** en **Curatie**. Deze elementen vormen dan ook de kapstok voor dit veiligheidsplan.

A. Inzicht:

Is er voldoende inzicht in de beleving van de sociale veiligheid door leerlingen, ouders en personeel?

Is er voldoende inzicht in de incidenten die zich voordoen?

Observaties, gesprekken en peilingen vormen een belangrijk onderdeel om inzicht te verwerven in de veiligheidsbeleving van kinderen.

Om sociale veiligheid op school te borgen zijn er een aantal vaste onderdelen in het jaarprogramma opgenomen:

- **PBS (Positive Behavior Support)**

Sinds het schooljaar 2016-2017 werken we aan een driejarige route t.b.v. de erkenning als PBS-school. In deze drie jaar hebben we scholingsbijeenkomsten met een PBS-coach (Sabine Louwerens – EDUX).

- **Gouden Weken**

In de eerste 6-8 weken werken we aan de Gouden Weken. In deze periode neemt de groepsvorming een belangrijke plaats in. De beginfase in een groep is bepalend voor het functioneren van de groep in het verdere schooljaar. We baseren ons hierbij o.a. op de stadia van groepsvorming (Forming - Storming - Norming), zoals beschreven in o.a. Groepsplan Gedrag van Kees van Overveld.

- **Groepsbezoeken IVP / CSV**

Ieder schooljaar bezoeken de interne vertrouwenspersonen (IVP) de groepen. De doelen van dit groepsbezoek zijn:

- De kinderen van groep 3 t/m 8 informeren/herhalen wat de taken zijn van de IVP / CSV en hoe de kinderen hen kunnen bereiken.
- D.m.v. observatie en gesprek signalen opvangen die te maken zouden kunnen hebben met pesten en/of kindermishandeling. Bij signalen volgt hierop actie in samenwerking met de groepsleerkracht, ouders en ib-er.
- Preventief inspelen op pesten en kindermishandeling door de kinderen te informeren over het aangeven van grenzen en het geven van andere handvaten. Ook proberen we hen duidelijk te maken dat er actie vanuit de kinderen moet komen als zij in een onveilige situatie verkeren zodat zij kunnen zorgen dat dit stopt.

- **Brievenbus Interne Vertrouwenscontactpersonen**

Indien leerlingen zich ongemakkelijk voelen om zelf de IVP te benaderen, dan kunnen zij een briefje in de brievenbus doen. Deze brievenbus wordt wekelijks geleegd door de IVP en deze zal dan op korte termijn contact opnemen met de betreffende leerling.

- **Marietje Kesselsproject**

Groep 7 neemt deel aan het Marietje Kesselsproject. Er zijn in groep 7 ook gastlessen van bureau Halt. Ook deze lessen dragen bij aan een gevoel van veiligheid, deze zijn informatief, preventief en er kan direct ingespeeld worden op signalen van een onveilig gevoel bij onze leerlingen.

- **Monitor Sociale Veiligheid**

Jaarlijks nemen we de Monitor Sociale Veiligheid af in de groepen 7 t/m 8. We gebruiken hiervoor in 2017 en 2018 en de Monitor van Scholen op de Kaart. Of we dit ook vanaf het schooljaar 2018-2019 doen beslissen we voor de kerstvakantie van dit schooljaar.

- **Viseon**

We gebruiken het programma Viseon om inzicht te krijgen in de sociaal-emotionele situatie binnen de groepen. Nadat deze zijn ingevuld door de leerlingen en leraren volgt er overleg tussen de intern begeleider (Vivienne Spaargaren), de CSV en directie waarin wordt bekeken of er interventies nodig zijn binnen bepaalde groepen of bij bepaalde leerlingen. Deze worden dan besproken met de groepsleerkracht. Daarnaast bekijken de groepsleerkrachten zelf de uitslag en ondernemen zij acties bij opvallende uitslag, zoals bijvoorbeeld het observeren of het in gesprek gaan met leerlingen. We overwegen over te stappen op een ander instrument (b.v. Scol) of een andere vragenlijst.

- **Sociogram**

In de groepen 4 t/m 8 vullen de kinderen twee keer per jaar een sociogram in. Hiermee krijgt de leerkracht inzicht in de onderlinge verhoudingen in zijn / haar groep en kan besloten worden om extra groepsactiviteiten in te plannen die de groepsdynamiek positief stimuleren.

- **Peilingen**

Alle scholen van Tangent volgen een vast ritme in ouder- en leerlingtevredenheidspeilingen. Dit is een belangrijk instrument waarmee de school de beleving van sociale veiligheid bij ouders en leerlingen peilt en deze als onderlegger gebruikt in haar beleid rondom Sociale Veiligheid. De kaders van deze peilingen maken deel uit van het Tangentbeleid op dit gebied.

- **Incidentenregistratie**

Een belangrijk instrument bij het ontwikkelen van veiligheidsbeleid is de registratie. Een centrale plek in school waar alle incidenten, meldingen en klachten op gebied van pesten, (fysieke en verbale) agressie, (fysiek en verbaal) geweld, chantage, seksuele discriminatie, seksuele intimidatie, discriminatie en racisme worden geregistreerd. Hierbij horen ook de incidenten via e-mail, WhatsApp, internet en sms ed.

Wij beperken ons bij de registratie niet tot incidenten tussen leerlingen onderling. Het gaat net zo goed om incidenten tussen personeelsleden onderling, tussen leerlingen en personeelsleden, als die tussen ouders en personeelsleden.

Incidentenregistratie is een belangrijk preventiemiddel omdat het inzicht geeft in het aantal, de inhoud en de aard van de incidenten. Hierdoor wordt het mogelijk gerichte oplossingen te bedenken. Om de registratie tot een succes te maken, is het van belang dat helder is waar en op welke wijze de incidenten gemeld en geregistreerd worden.

Op onze school hebben we daartoe de volgende afspraken gemaakt:

- ✓ Melding en registratie van ongelukken en calamiteiten worden gedaan bij de preventiemedewerker van de school. In die zin treedt hij op als (ARBO-) **veiligheidscoördinator**.
- ✓ De leerkrachten houden zelf een eventuele registratie bij, noteren deze in ESIS.
- ✓ Registratie van pesten, agressie en dergelijke worden gemeld bij de interne vertrouwenspersonen die de melding registreren in de digitale sharepointsite van de interne vertrouwenspersonen.

B. Preventie

Is er een veiligheidsplan dat incidenten kan voorkomen?

Vanuit de gedachte "voorkomen is beter dan genezen" willen we zoveel mogelijk doen om voor iedereen een zo veilig mogelijke situatie te creëren. Van wezenlijk belang daarbij is dat er aan een aantal (preventieve) voorwaarden wordt voldaan:

Kinderen zullen zich veilig voelen als zij het gevoel hebben dat zij ertoe doen. We willen dit onder meer bereiken door zoveel als mogelijk ons onderwijs af te stemmen op de behoefte en de ontwikkelingsmogelijkheden van de kinderen. Wij willen vanuit die gedachte ons onderwijs zo passend mogelijk maken.

Het moet voor iedereen duidelijk zijn op welke wijze men binnen en buiten de school met elkaar om gaat. Deze regels en afspraken kunnen ertoe leiden dat ongewenst gedrag niet of in zeer beperkte mate plaatsvindt. Zie hiervoor de bijlages:

- Regels en afspraken zoals weergegeven in de schoolgids².
- Protocol sociale media Stelaertshoeve.
- Groepsregels zoals ieder jaar in iedere groep afgesproken worden.
- Protocol Gewenst Gedrag
- Meldcode Stichting Tangent 2017
- Protocol Medicijngebruik Tangent 2015
- Protocol Anti-Pesten Stelaertshoeve

De interne contactpersonen nemen jaarlijks deel aan scholings- en netwerkbijeenkomsten. Doel hiervan is dat zij goed op de hoogte blijven van de laatste ontwikkelingen rondom het schoolveiligheidsplan. Er zal aandacht besteed worden om met elkaar ervaringen uit te wisselen rondom andere preventiemiddelen, zoals projecten, preventieprotocollen en onderwijsmateriaal wat gericht is op sociale vaardigheden/weerbaarheid van kinderen.

C. Curatie

Is er beleid dat adequaat optreden na incidenten mogelijk maakt?

Hoewel aan de preventie van incidenten/ongewenst gedrag veel aandacht wordt besteed, kan het voorkomen dat er toch sprake is van een incident. Aan de hand van de volgende protocollen willen we gerichte stappen zetten om op een adequate wijze te kunnen handelen.

Er is door het bestuur een klachtenregeling vastgesteld, waarin onder meer de taken en rollen van de interne contactpersoon, de externe vertrouwenspersoon en de onafhankelijke klachtencommissie staan beschreven.

In de schoolgids wordt zowel de interne- als externe klachtenregeling toegelicht en zijn de adressen van de betreffende instanties te vinden.

Conform wet en regelgeving is door Tangent een protocol opgesteld hoe te handelen in geval van schorsing en verwijdering. Hierin is de rol van de leerplichtambtenaar ook beschreven.

3 | Melding en registratie

Melding

Onze school is wettelijk verplicht om bepaalde ongevallen van het personeel te melden aan de arbeidsinspectie. Iedereen op onze school heeft de verantwoordelijkheid om aan de directie door te geven wanneer een ongeval heeft plaatsgevonden. Artikel 9, lid 1 van de Arbeidsomstandighedenwet luidt in dit kader als volgt:

De werkgever meldt arbeidsongevallen die leiden tot de dood, een blijvend letsel of een ziekenhuisopname direct aan de daartoe aangewezen toezichthouder en rapporteert hierover desgevraagd zo spoedig mogelijk schriftelijk aan deze toezichthouder.

Registratie

De directie houdt een lijst bij van de gemelde arbeidsongevallen en van de arbeidsongevallen die hebben geleid tot een verzuim van meer dan drie werkdagen. De directie noteert ook de aard en datum van het ongeval (artikel 9 lid 2 Arbowet).

4 | Evaluatie

Veiligheid is een verantwoordelijkheid van het gehele team. Het reguliere teamoverleg is een goede gelegenheid om het beleid met betrekking tot agressie, geweld en dergelijke geregeld aan de orde te laten komen. In dit overleg worden de meldingen van de afgelopen periode besproken, komen ervaringen met agressie, geweld en dergelijke aan bod en de manier waarop is gereageerd. Ook bekijkt het teamoverleg of het gevoerde beleid en/of het gebruikte materiaal (onder andere de formulieren) bijstelling behoeven.